

ОБЩИНА ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО

ОБЛАСТ ДОБРИЧ

9500 Генерал Тошево, ул. "Васил Априлов" № 5, www.toshevo.org

Тел.: 05731/20-20, Факс: 05731/25-05, mail@toshevo.org

ПРОЕКТ

ПРОГРАМА
ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ БЕДСТВИЯ
В ОБЩИНА ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО
2020 – 2025 г.

СЪГЛАСУВАНЕ И ПРИЕМАНЕ НА ПРОГРАМАТА

**СЪГЛАСУВАНА С ОБЛАСТНИЯ СЪВЕТ
ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ БЕДСТВИЯ
ПРЕДСЕДАТЕЛ:**

**ПРИЕТА НА ЗАСЕДАНИЕ НА ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО С РЕШЕНИЕ №
ПРЕДСЕДАТЕЛ:**

Настоящата програма е разработена от Съвета за намаляване на риска от бедствия в Община Генерал Тошево. Програмата може да бъде променяна преди изтичане на програмния срок, предвид възникване на нови опасности от бедствия на територията на общината, чието развитие, въздействие и последици променят приоритетите и задачите за защита на населението.

I. Основание за разработване

Програмата за намаляване на риска от бедствия е разработена в изпълнение на чл. 6д и чл. 65б. т. 1 от Закона за защита при бедствия.

II. Цел и направления за намаляване на риска от бедствия

Цел: Предотвратяване и/или намаляване на неблагоприятните последици за здравето и живота на хората, опазване на държавната, общинска и частна собственост и околната среда следствие на природни и/или причинени от човешка дейност бедствия.

Направления за реализиране на мероприятията за намаляване риска от бедствия:

- Прилагане на политика за инициране и провеждане на мероприятия за развитие капацитета на ръководния състав и служителите от администрацията за идентифициране и оценка рисковете от бедствия, застрашаващи живота и здравето на населението.

- Оценка, анализ и мониторинг на рисковете от възможните бедствия. Изграждане и поддържане на системи за мониторинг, ранно предупреждение и оповестяване при бедствия.

- Провеждане на обучение на всички нива в администрацията и сред населението за изграждане на култура за защита при бедствия и повишаване на информираността на населението в дейностите за намаляване на риска от бедствия.

- Планиране и реализиране на мерки за намаляване и управление на рисковите фактори и повишаване на готовността за реагиране и възстановяването при бедствия.

III. Природни и причинени от човешка дейност опасности които могат да предизвикат бедствия. Мероприятия за намаляване риска от бедствия

1. Основни природни и причинени от човешка дейност опасности

Идентифицирането на опасностите, които могат да предизвикат проява на бедствия е продължителен процес, насочен към съобразяване не само с проявили се и съществуващите в момента, но и към развитието им във времето. Необходимо и особено важно е да се отчита историческото развитие на опасностите, тъй като инциденти, които са се случили, или са били избегнати, могат да допринесат за анализиране на историческата повтораемост на някои бедствия - природни или причинени от човешка дейност.

През последното десетилетие Република България бе засегната от голям брой и с висок интензитет бедствия, което поставя страната ни в териториите, характеризиращи се с висок риск в тази сфера.

Територията на Република България и в частност на Община Генерал Тошево е изложена на следните видове опасности:

- Сеизмична опасност
- Опасност от наводнения
- Опасност от ядрена или радиационна авария
- Опасност от пожари
- Опасност от неблагоприятни метеорологични явления (силен вятър, снежни бури, обилни снеговалежи, заледяване и екстремни температури)
- Опасност от биологично заразяване (развитие на епизоотични пандемии и други епидемии, не разпространявани чрез животни)
- Опасност от промишлени аварии и аварии при превоз на опасни вещества, материали и отпадъци

Сеизмична опасност

Сеизмичните въздействия се характеризират със своята непредвидимост, особено по отношение на времето, поради което при проявата им се причиняват големи по размер последици - жертви и пострадали сред населението, значителни материални щети и др.

От сеизмологична гледна точка България е разположена в Алпо-Хималайския сеизмичен пояс. Територията на Република България е характерна с висока сеизмична активност и е сред класифицираните като “втори ранг земетръсно-опасни участъци” по Земята. Тази територия попада под въздействието както на вътрешни, така и на външни за страната сеизмогенни райони с очакван магнитуд до 8-ма степен по скалата на Рихтер и интензивност от 9-та и по-висока степен по скалата на Медведев – Шпонхойер – Карник.

Значителна част от територията на Община Генерал Тошево попада в Североизточния сеизмичен район. Въпросът за същинското прогнозиране - едновременното определяне на силата, мястото и времето на земетресението все още няма еднозначно решение в световен мащаб. Сеизмичната опасност не може да бъде контролирана, но сеизмичният риск може да бъде управляван и намален. Намаляването на сеизмичния риск се осъществява преди всичко чрез подобряване на устройственото планиране и инженерно-техническото проектиране, изграждането и експлоатацията на строежите.

Опасност от наводнения

В последните години наводненията в целия свят са често проявяващи се бедствия. Те причиняват огромни щети, тъй като засягат урбанизирани територии, продуктивни земеделски земи и горски масиви и не рядко са свързани с човешки жертви. В съответствие с научната класификация за този вид опасности и съгласно Закона за водите, наводненията могат да бъдат природни и техногенни.

Природни наводнения:

- наводнения от речни разливи - разрушаване на язовирни стени, диги или други хидротехнически съоръжения, стеснени и с намалена проводимост, затлачени речни русла, дерета и канали;
- поройни наводнения – наводнение, предизвикано от падане на обилни, поройни валежи – над 30 л/ м2 или при интензивно топене на снеговете и препълване на канализационната мрежа за повърхностни води.

Техногенни наводнения:

- наводнения от аварии и неправилно управление на хидротехнически съоръжения;
- наводнения, причинени от преднамерени действия.

От опита на проявилите се през последните години наводнения на територията на Община Генерал Тошево се установява, че прилаганите досега дейности за намаляване на риска от възникването на наводнения са недостатъчни и често прилагани след събитията. Това се обуславя от невъзможността за цялостно предвиждане и отчитане на възможните причини и реакцията за недопускането им. От това следва да се премине към политика на цялостно управление на риска от наводнения в условията на „съвместно съществуване” с тях.

Такъв комплексен подход следва да разглежда всички аспекти за управление на риска, като се съсредоточава върху предотвратяването, защитата, подготвеността, включително прогнозите за наводнения, системите за ранно предупреждение и да отчита теренните характеристики на общината. Климатичните промени водят до крайности по отношение наличието на вода. Основната задача е да се разработят и изпълнят мерки за предотвратяване отрицателните последици от засушаване или наводнения.

Наводненията на територията на Община Генерал Тошево обикновено са поройни. Те се проявяват когато интензивността на водообразуване при проливни валежи наруши отточния модул на терените или действителния отточен модул на изградената канализационна система на територията на районите на града и населените места.

Намаляването на риска от наводнения се осъществява преди всичко чрез изграждане на хидротехнически съоръжения, добро устройствено планиране на територията и не на последно място - повишаване на готовността за предотвратяване или намаляване на негативните последици от наводнения.

Опасност от пожари

Пожарът е неконтролируемо горене във времето и пространството, свързано със заплаха за собствеността, живота и здравето на хората. Като стихийно бедствие той възниква при нарушаване на противопожарните изисквания от населението при:

- опалване на стърнищата;
- палене на огньовете в горските участъци и лесозащитните пояси;
- повреди в електростабилителната мрежа;
- неправилно боравене с газ за домакински нужди;
- неконтролируема игра с огъня от деца и др.

В общината има риск от възникване на горски и полски пожари през периода от май до октомври. Високите температури, продължително засушаване и изсъхване на сухата растителност в съчетание с човешка небрежност създават условия за възникване на горски и полски пожари.

Горските пожари са една от основните опасности за състава, структурата и функционирането на горските екосистеми. Климатичните промени през последното десетилетие и човешката небрежност доведоха до повишаване на честотата на възникване на горските пожари и размера на засегнатите от тях територии. Антропогенният характер на над 90% от пожарите налага категоризирането на горите в близост до урбанизирани територии като високорискови. В настоящия момент такива са около три четвърти от горите в България. На територията на Община Генерал Тошево горските територии са с обща площ 70 хил. дка.

Не са редки случаите на полски пожари предизвикани от земеделски стопани при палене на стърнища и от пастири и граждани, при изгаряне на сухи тревни площи и растителни отпадъци при почистване на дворове. Това изисква провеждане на своевременно ефективни, спасителни и гасителни мероприятия за защита на живота и здравето на населението, опазване на горите и околната среда.

Опасност от неблагоприятни метеорологични явления като засушаване, силни ветрове и смерч, обилни снеговалежи, снежни бури, заледряване и екстремни температури

Засушаването е следствие от намаляването на валежите за дълъг период от време. Често редица метеорологични елементи като високи температури, силни ветрове и ниска относителна влажност се проявяват съвместно със засушаването, което прави това явление много силно изразено. Установената негативна тенденция в многогодишните изменения на валежите за много райони на България показва, че съществува вероятност за проява на засушавания в страната. Това налага да се изследва и анализира риска от суша и да се разработят и прилагат мерки за неговото намаляване и възможно отстраняване.

Силните ветрове не са често явление за страната. Средногодишният брой на дни със силен (ураганен) вятър е между 5 и 20 дни. Ураганият вятър, надхвърлящ значително ветровото натоварване при оразмеряването на сгради и обекти, е рядко явление, но въпреки това се случва. Силните ветрове на територията на общината могат да доведат до прекъсване на електроснабдяването вследствие на късане на въздушните далекопроводи, пречупване на клони и дървета, нарушения на инфраструктурата и са заплаха за живота, здравето и имуществото на хората.

Спецификата на континенталния климат е в основата и на възможни снегонавявания. Снежните виелици и заледрявания са често явление за територията на Община Генерал Тошево. Те са характерни за месеците декември и януари, но могат да се проявят и през останалите зимни месеци. Снежните бури и заледрявания водят до нарушаване на въздушните комуникации, блокиране на пътищата и е възможно да поставят в рисковата ситуация живота на много хора. Снеговалежите могат да имат бедствен характер главно в населените места и да причинят блокиране на транспорта, прекъсване на електроснабдяването и водоснабдяването, затруднения в медицинското осигуряване и снабдяването с хранителни продукти на населението. Ниските температури са причина за заледряване на платната на надлезите, обледеняването на електропроводи и други открити комуникационни линии.

Най-често снегонавявания се образуват по пътните артерии в общината както следва:

- Генерал Тошево-Къпиново-Изворово;
- Генерал Тошево-Равнец-Дъбовик;
- Генерал Тошево-Кардам-ГКПП;
- Петлешково-Малина-Преселенци;
- Преселенци-Горица-Великово-Спасово;
- Пчеларово-Узово-Зограф;
- Рогозина-Спасово-Бежаново.

Към природните бедствия могат да се отнесат и екстремните температури. От една страна това са аномално ниски температури в зимния период – студове, от друга – аномално високи температури през лятото – горещини. Освен, че затрудняват ежедневната дейност на човека, екстремните горещини причиняват различни аварии и кризисни ситуации. Екстремните ниски температури и горещини могат да вземат и човешки жертви.

Опасност от ядрени или радиационни аварии

Въпреки строгите мерки за сигурност при работата на различните видове ядрени реактори и наличието на автоматизирани системи за управление, контрол и защита, практиката по експлоатацията им показва, че е възможно възникването на ситуации, които са съпроводени с аварийно изпускане на радиоактивни вещества в околната среда.

Радиоактивно замърсяване би могло да се получи, както при аварийна ситуация в АЕЦ “Козлодуй”, съпроводена с изпускане в околната среда на радионуклеиди, така и при трансгранично радиоактивно замърсяване, вследствие на ядрена или радиационна авария в други страни, а също и при инциденти с транспортни средства (автомобили, ж.п. вагони, плавателни средства и самолети), превозващи радиоактивни материали.

През последните години се забелязва и тревожна тенденция на увеличаване на опитите за злонамерено използване на радиоактивни източници за терористични цели. В тази връзка, както и за изпълнение на Плана за действие на ЕС за усилване на мерките за противодействие на терористични заплахи, свързани с химически, биологични, радиоактивни и ядрени (ХБРЯ) материали от 2009 г., е създадена междуведомствена работна група от експерти в Република България.

Опасност от промишлени аварии и аварии при превоз на опасни вещества, материали и отпадъци

На територията на Република България работят предприятия, класифицирани и регистрирани като „предприятия с висок рисков потенциал”, както и „предприятия с нисък рисков потенциал”, съгласно изискванията на Закона за опазване на околната среда и Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията от тях. Това са предимно предприятия от химическата промишленост, производство и търговия с взривни вещества, предприятия за нефтопреработка и търговия с петролни продукти и газ.

На територията на общината няма обекти класифицирани като „предприятия с висок рисков потенциал“.

Големите промишлени аварии често имат тежки последствия върху населението и околната среда, освен това въздействието може да засегне територии извън самите обекти. Това подчертава необходимостта от подобряване на съществуващия контрол на опасностите от големи промишлени аварии, които включват опасни вещества и предприемане на подходящи превантивни действия за осигуряване на високо ниво на защита за населението и околната среда.

Опасност от биологично заразяване

Съществуващите производствено-икономически условия, структурата на селското стопанство, влошената эпизоотична и епифитотична обстановка, търговията, вносът и износът с живи животни, продукти от животински и растителен произход са условия за възникване на огнища на биологично заразяване.

Границите на биологичното огнище се определят от специализирани противоепидемични и противоепизоотични формирания на компетентните ветеринарни власти, които в дадени

условия действат синхронизирано, а тези на поразените растения се определят от фитосанитарните инспектори в Българска агенция по безопасност на храните. Опасност съществува от масови заболявания от епидемичен и епизоотичен характер, нашествия на вредители и други подобни, причинени от природни сили.

2. Мероприятия за намаляване на риска от бедствия

№	Мероприятия	Изпълнител	Срок
I. Прилагане на политика за провеждане на мероприятия за идентифициране и оценка на рисковете от бедствия, застрашаващи живота и здравето на населението			
1.	Разработване и приемане на общинска програма за намаляване на риска от бедствия за периода 2020 – 2025 година.	Общинският съвет за намаляване на риска от бедствия (ОбСНРБ)	03.2020 г.
2.	Актуализация на плана за защита при бедствия в Община Генерал Тошево.	ОбСНРБ	При всяка промяна
3.	Преглед и запознаване с измененията на нормативната уредба по защитата при бедствия.	Секретарят на ОбСНРБ	При всяка промяна
4.	Разработване на планове за обучение по защита при бедствия.	Зам.-председателят на ОбСНРБ	Ежегодно до 31.01.
5.	Създаване на механизъм за взаимодействие на общинската администрация със структурите на Единната спасителна система.	Зам.-председателят на ОбСНРБ	30.09.2020 г.
6.	Изготвяне на годишен план за изпълнение на програмата за намаляване на риска от бедствия.	Зам.-председателят на ОбСНРБ	Ежегодно до 01.03.
7.	Изготвяне на годишен доклад за състоянието на защитата при бедствия на територията на общината.	Зам.-председателят на ОбСНРБ	Ежегодно до 01.03.
II. Оценка, анализ и мониторинг на рисковете от възможните бедствия. Изграждане и поддържане на системи за мониторинг, ранно предупреждение и оповестяване при бедствия.			
1.	Внедряване на система за ранно предупреждение и събиране на данни за бедствията.	ОбСНРБ	2020-2021 г.
2.	Установяване и картографиране на обекти от критичната инфраструктура на територията на общината.	Секретарят на ОбСНРБ Главният архитект на общината	2021 г.
3.	Изграждане на локална система за оповестяване на обекти общинска собственост, съгласно ЗЗБ.	Зам.-председателят на ОбСНРБ	До 2022 г.
4.	Изграждане на подвижен пункт за управление (в служебен автомобил) с възможност за събиране на данни при бедствия.	Зам.-председателят на ОбСНРБ	2020-2021 г.
III. Провеждане на обучение в администрацията и сред населението за изграждане на култура за защита при бедствия и намаляване на риска от бедствия.			
1.	Оказване на методическа помощ при организиране на обучението в детските и учебните заведения за действия и защита при бедствия.	Секретарят на ОбСНРБ, Отдел „Образование“	Ежегодно

№	Мероприятия	Изпълнител	Срок
2.	Подобряване на взаимодействието по обучението за реакция и поведение при бедствия между училищните ръководства, РС ПБЗН и общинската администрация.	Зам.-председателят на ОбСНРБ Отдел „Образование“	Ежегодно
3.	Изготвяне на информация и публикуване на интернет страницата на общината за повишаване на информираността на населението за поведение и действия при бедствия.	Секретарят на ОбСНРБ	30.06.2020 г.
4.	Разработване на планове за обучение на населението и подготовка за защита при бедствия на ръководния състав и служителите от общинската администрация.	Зам.-председателят на ОбСНРБ	Ежегодно
5.	Попълване на състава на доброволното формиране в общината.	Секретарят на ОбСНРБ	При необходимост
6.	Организиране на поддържащо обучение на доброволното формиране съвместно с РСПБЗН.	Секретарят на ОбСНРБ	Ежегодно
7.	Повишаване нивото на качество за управление при бедствия чрез обучения на членовете от Общинския щаб за изпълнение на Плана за защита при бедствия.	Зам.-председателят на ОбСНРБ	Ежегодно
8.	Междуетадемствени тренировки по проиграване на кризисни ситуации с членовете на Общинския съвет за намаляване риска от бедствия.	Зам.-председателят на ОбСНРБ	Ежегодно
IV. Планиране и реализиране на мерки за намаляване и управление на рисковите фактори и повишаване на готовността за реагиране и възстановяването при бедствия.			
1.	Изграждане, рехабилитация и поддръжка на съоръжения за защита от вредното въздействие на водите и намаляване риска от наводнения.	Зам.-председателят на ОбСНРБ Отдел ТУСИДЕ	2020-2022 г.
2.	Изготвяне на годишни доклади с информация за състоянието на изпълнението на мерките за намаляване на риска при бедствия.	Секретарят на ОбСНРБ	Ежегодно
3.	Привличане за участие на неправителствените организации при създаването и координиране действията на доброволните формирования.	Зам.-председателят на ОбСНРБ Отдел ТУСИДЕ	Ежегодно
4.	Провеждане на тренировки със служителите от общинската администрация за поведение, действия и защита при бедствия.	Секретарят на ОбСНРБ, Кметовете и кметските наместници	Ежегодно
5.	Изготвяне на отчет за резултатите от подготовката и дейностите на доброволното формиране.	Секретарят на ОбСНРБ	Ежегодно
6.	Провеждане на учения и тренировки на доброволците от доброволното формиране съвместно с основните сили на ЕСС.	Секретарят на ОбСНРБ	Ежегодно

№	Мероприятия	Изпълнител	Срок
---	-------------	------------	------

7.	Съвместни инициативи със социални, здравни и културни заведения за повишаване готовността им за действия и взаимодействия при бедствия.	Зам.-председателят на ОбСНРБ	Постоянен
8.	Провеждане на работна среща на тема „Ролята и мястото на кмета и кметския наместник при превенция за намаляване на риска от бедствия и възникване на бедствени ситуации“.	Зам.-председателят на ОбСНРБ	По отделен план
9.	Провеждане на практическо занятие по изучаване на Правилник за организацията и дейността на междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет.	Секретарят на ОбСНРБ Отдел ТУСИДЕ	По отделен план

ВАЛЕНТИН ДИМИТРОВ

Председател на съвета за намаляване на риска от бедствия в Община Генерал Тошево